

Universitat de Lleida
Facultat d'Infermeria

Màster Oficial en Educació per a la Salut

**Guia per a l'elaboració dels treballs fi de
màster destinats a ser presentats com a
projecte de tesi doctoral**

Aquest document ha estat aprovat per la Comissió d'Estudis del 4 de juliol de 2013 i
ratificat per la Junta de Facultat del 10 de juliol de 2013

1. FINALITAT DE LA GUIA

Aquesta guia va adreçada a l'estudiantat del Màster en Educació per a la Salut que com a treball fi de màster vulguin preparar el projecte de tesi doctoral així com unificar els criteris de presentació del treball pel que fa al seu contingut i disseny.

A continuació es presenten les propostes adaptades a cadascun dels abordatges de la recerca: la quantitativa i la qualitativa

ESTUDIS AMB METODOLOGIA QUANTITATIVA

2. ESTRUCTURA

Portada

Índex

Llista de sigles i abreviatures

Resum

Cos del text

1. Introducció
  - 1.1. Antecedents
  - 1.2. Justificació
2. Hipòtesi i objectius
3. Pla d'estudi
  - 3.1. Tipus d'estudi
  - 3.2. Context
  - 3.3. Participants a l'estudi
  - 3.4. La intervenció
  - 3.5. Variables
  - 3.6. Recollida de la informació
  - 3.7. Valoració de la validesa de l'estudi
  - 3.8. Previsió de l'anàlisi de dades
  - 3.9. Aspectes ètics i legals
  - 3.10. Pressupostos
  - 3.11. Cronograma
4. Bibliografia

Annexos

3. DESCRIPCIÓ DELS CONTINGUTS

La portada

Ha de contenir amb el següent ordre: l'anagrama de la Universitat de Lleida, el títol del projecte i just a sota indicar que es tracta d'un treball fi de màster, nom i cognoms de l'alumne, nom i cognoms del director, Màster en Educació per la Salut, Facultat d'Infermeria, curs acadèmic, Data de presentació. El títol no ha de ser massa llarg (intentar no superar les 15 paraules) i ser en estil molt directe expressant la pregunta/la hipòtesi/ o l'objectiu principal de l'estudi.

El resum

El cos del text del projecte pot anar precedit d'un resum estructurat amb una extensió d'una pàgina. Els apartats seran: introducció, objectius i pla d'estudi.

1. Introducció

Aquest apartat ha de contextualitzar el tema d'estudi. En concret ha de definir els conceptes bàsics, presentar la informació (bàsicament les dades) més recent i rellevant directament relacionada amb el tema i fonamentar la hipòtesi i els objectius que s'enunciaran en l'apartat següent.

El darrer o darrers paràgrafs s'han de reservar per justificar l'estudi en funció de la importància del tema (impacte en mortalitat, morbiditat, alarma social, despesa econòmica,...), la seva viabilitat o l'oportunitat de l'estudi y si es tracta d'un tema novedós.

Pot incloure, per tant, dos subapartats:

1. 1. Antecedents
1. 2. Justificació

L'extensió pot ser variable (de dos a deu fulls) però es valora la profunditat de la cerca bibliogràfica, la seva actualitat i l'adequació al tema. L'alumne ha de demostrar que ha revisat correctament el tema sense que sigui un excessiu lluïment ni que inclogui informació antiga o irrellevant. Cal incloure les citacions al text segons les normes de Vancouver. El temps verbal és lliure.

2. Hipòtesi i objectius

Els estudis descriptius poden presentar directament els objectius. De tota manera, si l'autor considera que existeix una o unes hipòtesis subjacents les pot enunciar prèviament als objectius.

Els estudis analítics s'enunciarà la hipòtesi i després els objectius que es desprenen d'ella. Es recomana una sola hipòtesi per estudi, i en tot cas més d'una sempre i quan puguin ser testades pel mateix disseny d'estudi.

Pot haver un objectiu general o finalitat acompanyats d'una llista d'objectius específics que concretin el que l'autor es demana. Es recomana que la llista d'objectius específics sigui curta (de dos a vuit).

Les hipòtesis i els objectius s'han de numerar, s'enuncien en present i de forma afirmativa o interrogativa. Han de ser clars i concisos. Han d'incloure: que es vol investigar, en qui, quan i on.

3. Pla d'estudi

En aquest apartat es descriuran tots els elements de l'arquitectura de l'estudi que son necessaris per complir amb els objectius. El temps verbal més adient és el futur i escriure amb un registre impersonal.

3.1. Tipus d'estudi

S'especificarà el tipus de disseny d'estudi i els arguments de la seva elecció (valoració d'avantatges i inconvenients).

3.2. Context

Aquest apartat s'inclou una breu descripció del context en què es realitzarà l'estudi com l'àrea bàsica de salut, l'hospital, l'escola,... Acostuma a incloure, segons el context, els habitants o usuaris que abasta, l'àrea geogràfica, el nombre d'alumnes,... i, en general, informació sociodemogràfica.

3.3. Participants a l'estudi

S'han de detallar també tres aspectes bàsics:

- Els criteris de selecció dels individus (criteris d'inclusió i criteris d'exclusió): Ha de quedar clar de quin àmbit s'escullen (àrea geogràfica/hospital/centre de salut/escola... i la finestra temporal en què es recluten) i quin tipus de pacients o usuaris son.
- El càlcul o la valoració de la mida de la mostra. O bé es realitza un càlcul de la mida de la mostra mínimament necessària a partir d'unes premisses (precisió esperada, variabilitat i errors acceptables), o bé, s'enuncia el nombre real d'individus dels que es disposarà i a partir d'aquests es calcula la precisió amb que s'espera obtindre els resultats. És important valorar aspectes importants que condicionen la mida de la mostra com la poca freqüència del problema que s'estudia, les limitacions econòmiques, una finestra de temps reduïda pel reclutament de casos, i en general la manca de mitjans.
- La tècnica de mostreig que es preveu utilitzar. Cal detallar les fonts d'obtenció dels marcs mostrals (llistes), els mètodes d'aleatorització i els programes de mostreig utilitzats.

3.4. La intervenció

En els estudis d'intervenció s'afegeix un apartat –Intervenció- entre els apartats – Participants a l'estudi- i –Variables-. Es tracta de descriure la intervenció (tipus i característiques del tractament, tipus de missatge o activitat) i detallar també que es fa en el grup control.

3.5. Variables

Es llisten i detallen les variables de l'estudi. Per a cada variable cal incloure: el seu nom, la definició operativa, el tipus de variable, com es mesura i en quines unitats (variables quantitatives), quines categories té (variables qualitatives), els codis i les definicions de cada categoria, i finalment, d'on s'obté la informació.

La manera d'ordenar la llista de variables depèn de cada estudi. De manera general, en els estudis descriptius primer es col·loca la variable principal seguida de les sociodemogràfiques i la resta. En els estudis analítics primer es col·loca la variable dependent després les independents i després les variables de control (confonedores i modificadores de l'efecte). En alguns estudis s'afegeixen variables per conèixer el nivell de resposta, dates,...

3.6. Recollida de la informació

Aquí especificarem com volem realitzar el treball de camp i amb quins recursos. En concret ha d'incloure de manera més o menys exhaustiva els següents aspectes :

- El o els qüestionaris. Com s'han preparat els qüestionaris d'elaboració pròpia (d'on hem obtingut les preguntes, l'ha revisat algun expert,...), quins qüestionaris prèviament validats hem utilitzat. Si és un qüestionari extens, aclarir en quines seccions es divideix. Concretar si és autoemplenat, per entrevista personal, per entrevista telefònica, per internet,..., si es pot respondre a través d'un proxy, si és anònim o si es guardarà la confidencialitat de les dades.
- Els enquestadors. Quants i com es seleccionaran. Com es formaran i seguiran.
- La prova pilot. A quants individus s'aplicarà, d'on s'obtindran i qui la realitzarà.
- La gestió del treball de camp. Hi hauran contactes previs amb institucions, s'enviaran cartes de presentació als individus de la mostra, se'ls telefonarà abans per concertar una cita per a l'entrevista. On s'aplicarà l'enquesta (al domicili particular, a l'aula, a l'hospital, a la consulta del CAP, al carrer,.. Com es donaran a conèixer els entrevistadors.
- El seguiment del treball de camp. Cadència de la revisió de qüestionaris i de reunions amb els entrevistadors.

3.7. Valoració de la validesa de l'estudi

Es revisaran els potencials punts febles que podrien afectar a la validesa i a la representativitat de l'estudi i es proposaran mecanismes per evitar-los o aminorar-los. Cal doncs enumerar aquelles estratègies de disseny i execució de l'estudi per millor-ne la validesa.

3.8. Previsió de l'anàlisi de dades

En primer lloc s'especifica en quin programa informàtic s'introduirà les dades, qui les introduirà i que es farà per revisar la base de dades (recuperació de valors perduts, comprovació de valors no esperables, anàlisi de valors extrems, anàlisi d'insconsistències ...). A continuació s'especificarà el programa en què es realitzarà l'anàlisi de les dades.

En segon lloc es fa una previsió del passos que es seguiran en l'anàlisi de les dades començant de lo més general a lo més específic o complex:

- Quina serà la mesura principal de l'estudi (incidència, prevalença, supervivència, adherència, satisfacció,...) com es calcularà, si anirà acompanyada de l'interval de confiança del 95% .
- Com es descriuran i representaran gràficament les variables qualitatives i les quantitatives.
- Com es mesurarà l'associació (risc relatiu, raó de prevalences, odds ratio,..) i amb quines proves estadístiques. Quins plantejaments d'anàlisi proposem "a priori".
- Com es plantejarà l'anàlisi multivariable i amb quines proves.
- Quin nivell de significació acceptarem.

3.9. Aspectes ètics i legals

Es tracta de detallar les mesures que es prendran respecte al consentiment informat, les garanties de confidencialitat i altres aspectes ètics. També cal expressar les intencions de trametre el projecte per l'aprovació del Comitè Ètic d'Investigació Clínica, la Direcció del Centre on es realitzarà l'estudi, l'acord dels serveis implicats, les autoritzacions per a la utilització de qüestionaris prèviament validats i amb propietat intel·lectual, les assegurances, etc.

3.10. Pressupostos.

En els projectes en què es preveu presentar-se a convocatòria de finançament cal adjuntar un pressupost detallat (becaris, material, bibliografia, dietes per assistència a reunions i congressos,..) per anualitats.

3.11. Cronograma

Diagrama d'activitats i temps previstos.

4. BIBLIOGRAFIA

En aquest apartat es presenta la llista bibliogràfica en l'ordre en que ha anat estant citada en el text (referències bibliogràfiques) i segons les normes de Vancouver en http://www.fisterra.com/recursos_web/mbe/vancouver.asp.

Annexos

Inclourà el o els qüestionaris, el manual d'instruccions, els models de cartes als destinataris de les enquestes i tot el material que es consideri adient.

2. ESTRUCTURA

Portada

Índex

Llistat de sigles i abreviatures

Resum

Cos del text

1. Introducció
  - 1.1. Antecedents i estat de la qüestió
  - 1.2. Problema i preguntes d'investigació
  - 1.2. Justificació
2. Objectius
3. Pla d'estudi
  - 3.1. Tipus d'estudi
  - 3.2. Àmbit de l'estudi
  - 3.3. Participants a l'estudi
  - 3.4. Valoració de l'autenticitat de l'estudi
  - 3.5. Recollida de informació
  - 3.6. Previsió de l'anàlisi de dades
  - 3.7. Aspectes ètics i legals
  - 3.8. Pressupostos
  - 3.9. Cronograma
4. Bibliografia

Annexos

3 DESCRIPCIÓ DELS CONTINGUTS

La Portada

Ha de contenir amb el següent ordre: l'anagrama de la Universitat de Lleida, el títol del projecte i just a sota indicar que es tracta d'un treball fi de màster, nom i cognoms de l'alumne, nom i cognoms del tutor/director, Màster en Educació per a la Salut, Facultat d'Infermeria, curs acadèmic, data de presentació.

El Resum

El cos del text del projecte pota d'anar precedit d'un resum estructurat amb una extensió d'una pàgina. Els apartats seran: introducció, objectius i pla d'estudi.

1. Introducció

Aquest apartat ha de contextualitzar el tema general de que tractarà d'estudi. Li segueix un altre apartat que centri el problema que es pretén investigar i les preguntes concretes o interrogants a les que l'estudi pretén donar resposta. S'ha de conèixer, fins on sigui possible, tot el que s'hagi investigat i escrit seriosament més recent i rellevant sobre el problema i les preguntes d'investigació per tal de fonamentar la hipòtesi, si n'hi ha, i els objectius que s'enunciaran en l'apartat següent.

En el tercer apartat s'ha de realitzar un procés de reflexió que permeti establir perquè és important l'estudi: quins interrogants contestarà, quines implicacions tindrà en benefici d'un grup o d'una societat i si és viable. Aquest apartat permetrà reconèixer que el nostre estudi tindrà rellevància i que els seus resultats aportaran a la societat un coneixement valuós la seva viabilitat o l'oportunitat de l'estudi.

Pot incloure, per tant, tres subapartats:

- 1.1. Antecedents i estat de la qüestió
- 1.2. Problema i preguntes d'investigació
- 1.3. Justificació

L'extensió pot ser variable (de dos a deu fulls) però es valora la profunditat de la cerca bibliogràfica, la seva actualitat i l'adequació al tema. L'alumnat ha de demostrar que ha revisat correctament el tema sense que sigui un excessiu lluïment ni que inclogui informació antiga o irrellevant. Cal incloure les citacions al text segons les normes de Vancouver. El temps verbal és lliure.

2. Objectius

Amb l'elaboració dels objectius o propòsits s'espera obtenir resposta a les preguntes d'investigació.

Pot haver un objectiu general o finalitat acompanyats d'una llista d'objectius específics que concretin el que l'autor es demana. S'ordenaran segons prioritat en la seva consecució. Es recomana que la llista d'objectius específics sigui curta (de dos a vuit).

Els objectius s'han de numerar, s'enuncien en present i de forma afirmativa o interrogativa. Han de ser clars i concisos. Han d'incloure: que es vol investigar, en qui, quan i on.

Fins aquí s'ha definit el tema d'estudi, l'estat de la qüestió sobre el mateix, el problema i la/les preguntes d'investigació, s'ha establert la importància del estudi, s'ha assenyalat que és factible i s'han redactat els seus objectius

3. Pla d'estudi

En aquest apartat es descriuran tots els elements de l'arquitectura de l'estudi que son necessaris per complir amb els objectius. El temps verbal més adient és el futur i es pot redactar amb un registre personal.

3.1. Tipus d'estudi

Es fonamentarà, l'elecció del paradigma que més convé per a respondre les preguntes de investigació i el que es busca conèixer de la situació que s'estudia.

La investigació qualitativa cerca la subjectivitat, i explicar i comprendre les interaccions i els significats subjectius individuals i grupals. Per explicar o comprendre, els humans necessitem marcs referencials i/o paradigmes en els quals realitzem aquestes accions. Així, doncs, es fa necessari comptar i conèixer els paradigmes i els seus marcs referencials. Els paradigmes en investigació qualitativa es classifiquen en dos grups els INTERPRETATIUS basats en la necessitat de comprendre el significat dels fenòmens socials, individuals i relacionals. Marcs referencials interpretatius són: el Interaccionisme Simbòlic; la Etnografia; la Hermenèutica; la Fenomenologia; la Teoria Fonamentada etc.). Els CONSTRUCTIVISTES basats en una mirada crítica per la transformació social, on el coneixement i la veritat són creats la ment, i no descoberts per ella. D'ací se'n deriva el concepte que els humans construïm el nostre coneixement. Marcs referencials constructivistes són: La Teoria crítica; el Feminisme i estudis de gènere etc.

Un altre tipus d'investigació qualitativa és la investigació històrica que consisteix en la col·lecta sistemàtica i l'avaluació crítica de dades al voltant de successos passats. Les dades històriques solen ser qualitatives, encara que en alguns casos es disposa d'informació quantitativa.

3.2 . Àmbit de l'estudi.

S'ha de descriure mínimament l'àmbit en que es realitzarà l'estudi. Es descriurà la localització, l'espai social (localitat, Àrea Bàsica de Salut, hospital, escola, centre cívica), i el temporal i conjuntural (el temps de l'estudi en anys / mesos, o període històric) a través de dades sociodemogràfiques i històriques mínimes.

3.3. Participants a l'estudi

Es definiran les característiques dels participants a l'estudi, així com altres elements que serveixen per a la seva contextualització. Com els buscarem. Com s'accedirà a ells.

3.4. Valoració de l'autenticitat de l'estudi

(La validesa, la confiabilitat i el mostreig en la investigació qualitativa)

La validesa es podria obtenir amb la triangulació de mètodes o d'investigadors. Aquest concepte implica utilitzar diversos mètodes per a verificar els resultats, o bé comptar amb l'opinió d'un o més investigadors en la interpretació dels resultats. Aquestes pràctiques poden enriquir la investigació qualitativa però no són indispensables. En un estudi qualitatiu el més adequat és parlar de la necessitat de aconseguir i assegurar l'obtenció de la situació real i vertadera de les persones a les que s'investiga i, en aquest sentit, seria preferible i més descriptiu parlar de la necessitat d'*autenticitat*, més que de validesa. Això significa que les persones aconseguixin expressar realment el seu sentir.

El concepte de confiabilitat el que pretén és reduir l'error de mesura al mínim possible. En el estudis qualitatius, estrictament parlant, no es realitzen mesures, per tant aquest

element quedaria anul·lat. No obstant un equivalent podria ser la *corroboració estructural* que consisteix en el procés de reunir les dades i la informació i amb elles establir els llaços d'un tot que es recolza en parts de la evidència. Relacionat amb això sorgeix el concepte de *triangulació* considerada com la utilització de múltiples mètodes, materials empírics, perspectives teòriques i observadors per afegir rigor, amplitud i profunditat a qualsevol investigació.

Respecte al mostreig, en un estudi qualitatiu no interessa la representativitat; una investigació pot ser valuosa en un sol cas (estudi de cas), en una família o un grup qualsevol de poques persones. Si en la investigació qualitativa cerquem conèixer la subjectivitat, resulta impossible pensar que aquesta pugui generalitzar-se. No obstant, és un fet incontrovertible que avui en dia els estudis qualitius, sense aspirar a la representativitat o a la generalització, s'utilitzen àmpliament en el món dels negocis i el mercat, sobre tot mitjançant d'utilització dels grups focals, i els seus resultats freqüentment es prenen com a base per a grans i costoses decisions.

3.5. Recollida de la informació

Tenint en compte les preguntes d'investigació, aquí especificarem com volem realitzar el treball de camp i amb quins recursos. En concret ha d'especificar les fonts i les tècniques per a l'obtenció d'informació per a l'estudi.

Les fonts: documentals, bibliogràfiques i orals etc. Directes i indirectes, verbals i escrites.

Mètodes bàsics: Observació; Fotobiografia; Histories de vida e Història Oral; Narrativa o Anàlisi Narratiu; Grup Focal, Entrevista i qüestionaris diversos, etc.

Mètodes híbrids: Investigació acció; Anàlisi de contingut; Xarxes semàntiques

3.6. Previsió de l'anàlisi de dades

Es descriurà la forma capturar, organitzar i analitzar la informació. Si es farà manualment i com, o amb l'ajut de programes informàtics tipus Atlas-ti etc. La captura d'informació per enregistrament electrònic, llibreta de notes, etc o una combinació de varis mètodes. Analitzar és donar sentit a tota la informació obtinguda. D'acord a les preguntes, es pot identificar fets; experiències i conductes; coneixements o informació sobre un tema; opinions o creences, sentiments o idees etc. que es repeteixen encara que s'expressin amb paraules o estils diferents. En materials històrics, la informació s'ordena cronològicament i es classifica per temàtiques i època. La transcripció de les dades pot seguir normes específiques, com per exemple les adoptades al fons "Archivos de la Memòria". Una vegada analitzada, la informació es convertirà en material escrit que servirà per la redacció final del estudi.

3.7. Aspectes ètics i legals

Es tracta de detallar les mesures que es prendran respecte al consentiment informat, les garanties de confidencialitat i altres aspectes ètics. També cal expressar les intencions de trametre el projecte per l'aprovació del Comitè Ètic d'Investigació Clínica, la Direcció del Centre on es realitzarà l'estudi, l'acord dels serveis implicats, les

autoritzacions per a la utilització de qüestionaris prèviament validats i amb propietat intel·lectual, les assegurances, etc.

3.8. Pressupostos.

En els projectes en què es preveu presentar-se a convocatòria de finançament cal adjuntar un pressupost detallat (becaris, material, bibliografia, dietes per assistència a arxius, reunions i congressos,..) per anualitats.

3.9. Cronograma

Diagrama d'activitats i temps previstos.

4. Bibliografia

En aquest apartat es presenta la llista bibliogràfica en l'ordre en que ha anat estant citada en el text (referències bibliogràfiques) i segons les normes de Vancouver en http://www.fisterra.com/recursos_web/mbe/vancouver.asp.

Annexos

Inclourà el o els qüestionaris, el manual d'instruccions, els models de cartes als destinataris de les enquestes i tot el material que es consideri adient.

4. DISSENY

- Paper blanc (inclosa la portada) din A4, en una sola cara.
- Lletra amb la mateixa font en tot el text, caràcters de 12 punts i amb un interlineat i mig.
- Marges, tots de 2,5 cm.
- Numeració de pàgines, amb numeració aràbiga a partir d'on comença el cos del text i se situa al marge inferior dret. Les pàgines anteriors, excepte la portada, es poden numerar amb números romans.
- Després de cada gran apartat s'ha de començar amb pàgina nova.

Suport bibliogràfic en metodologia quantitativa

- Argimon Pallars JM, Jiménez Villa J. Métodos de investigación clínica y epidemiológica. Tercera edición. Elsevier Espanya S.A. Madrid 2004.
- Ann Bowling. Reserch methods in health. Investigating health and health services. Open University Press. McGraw-Hill Education. Second Edition. New York 2001.
- Pardo de Vélez G, Cedeño Collazos M. Investigación en salud. Factores sociales. Mc Graw-Hill Interamericana S.A. Colombia 1997.
- Contandriopoulos A P, et al. Preparar un proyecto de investigación. SG Editores S.A: Barcelona 1991.
- Leon Gordis. Epidemiología. Tercera Edición. Elsevier Espanya S.A. Madrid 2005.
- Miquel Porta. Dictionary of Epidemiology. Oxford University Press. New York. Fifth Edition. 2008.
- Silva Ayçaguer L C. Muestreo para la investigación en ciencias de la salud. Ediciones Díaz de Santos S.A: Madrid 1993.

- Silva Ayçaguer L C. Diseño razonado de muestras y captación de datos para la investigación sanitaria. Ediciones Díaz de Santos S.A: Madrid 2000.
- Silva Ayçaguer L C. Cultura estadística e investigación científica en el campo de la salud: una mirada crítica. Ediciones Díaz de Santos S.A: Madrid 1997.

Referències web

Obtenció dels programes: G-Stat d'anàlisi estadística, Ene pel càlcul de les mides mostrals i Sinergy per a meta-anàlisi a www.e-biometria.com
 Obtenció d'Epiinfo, programa d'epidemiologia i estadística a www.cdc.gov/epiinfo
 Obtenció d'Epidat, calculadora estadística i epidemiològica
http://dxsp.sergas.es/ApliEdatos/Epidat/cas/3.6_Descarga.asp?Idioma=Es

Suport bibliogràfic en metodologia qualitativa

Bibliografia bàsica

[Álvarez-Gayou Jurgenson, Juan Luis](#) Títol **Cómo hacer investigación cualitativa : fundamentos y metodología / Juan Luis Álvarez-Gayou Jurgenson** Publicació México D.F. [etc.] : Paidós, 2003.
 Edición 2ª. Barcelona: Paidós Educador. Paidós Ibérica, S.A. 2005.

Bibliografia complementaria

[Strauss, Anselm L.](#) Títol **Bases de la investigación cualitativa : técnicas y procedimientos para desarrollar la teoría fundamentada / Anselm Strauss y Juliet Corbin** Publicació Medellín : Editorial Universidad de Antioquia, 2002 .

[Coffey, Amanda](#) Títol **Encontrar el sentido a los datos cualitativos : estrategias complementarias de investigación / Amanda Coffey, Paul Atkinson** Publicació Alicante : Universidad de Alicante, 2005.

[Wolcott, Harry F.](#) Títol **Mejorar la escritura de la investigación cualitativa / Harry F. Wolcott** Publicació Medellín : Universidad de Antioquia, 2003.

Janice M. Morse, ed. ; Joan L. Bottorff ... [et al.] **Asuntos críticos en los métodos de investigación cualitativa** . Publicació San Vicente del Raspeig : Universidad de Alicante, cop. 2005.

[Polit, Denise F.](#) Títol **Investigación científica en ciencias de la salud / Denise F. Polit, Bernadette P. Hungler ; traducción Guillermina Féher de la Torre** Publicació México [etc.] : McGraw-Hill Interamericana, 1997 Edición 5ª ed.

[Icart Isern, M. Teresa](#) Títol **Elaboración y presentación de un proyecto de investigación y una tesina / M. Teresa Icart Isern, Carmen Fuentelsaz Gallego, Anna M. Pulpón Segura** Publicació Barcelona : EUB, Edicions Universitat de Barcelona, cop. 2001. Edición 2ª: 2006.